

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **P. R.**
bytem X
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem
advokátem se sídlem Pod Kaštany 10, 160 00 Praha 6 – Dejvice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2021, č. j. JMK 61687/2021, sp. zn. S-JMK 63250/2019/OD/VW,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2021, č. j. JMK 61687/2021, sp. zn. S-JMK 63250/2019/OD/VW, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je *povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Pod Kaštany 10, 160 00 Praha 6 – Dejvice.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Správní orgány uznaly žalobce vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla, jehož řidič překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci. Podle žalobce se přitom dopustily

několika pochybení. Krajský soud proto musel posoudit, zda některou ze svých námitek žalobce uplatňuje důvodně.

II. Skutkové okolnosti a dosavadní procesní vývoj věci

2. Městský úřad Pohořelice („městský úřad“) rozhodnutím ze dne 19. 2. 2019, č. j. MUPO-7157/2019/RA/SIF („rozhodnutí městského úřadu“), shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Jako provozovatel motorového vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití jeho vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Dne 16. 8. 2017 ve 20:15 hodin na komunikaci II/395, před bytovým domem č. p. 290 na ul. Vídeňská v obci Pohořelice, ve směru do centra, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, nezjištěný řidič řídil vozidlo žalobce a jel rychlostí nejméně 87 km/h. Překročil tedy nejvyšší dovolenou rychlost nejméně o 37 km/h. Za to městský úřad žalobci uložil pokutu 4.000 Kč.
3. Na základě prvního odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 5. 2019, č. j. JMK 69966/2019, sp. zn. S-JMK 63250/2019/OD/VW, částečně změnil výrok rozhodnutí městského úřadu tak, že snížil uloženou pokutu na 2.500 Kč. Ve zbytku rozhodnutí městského úřadu potvrdil.
4. Toro rozhodnutí žalovaného následně zrušil krajský soud rozsudkem ze dne 26. 2. 2021, č. j. 41 A 48/2019-24. Žalovanému krajský soud vyčetl, že žalobce nevyzval k odstranění vad podaného odvolání.
5. V dalším řízení pak žalovaný vyzval žalobce k doplnění odvolání. V něm žalobce namítl, že městský úřad učinil nesprávné skutkové zjištění, protože v daném úseku dopravní značka B20a povolovala nejvyšší dovolenou rychlost 70 km/h. K prokázání tohoto tvrzení žalobce navrhl provedení důkazu ohledáním místa a účastnickou výpověď. Dále se městský úřad podle žalobce vůbec nevěnoval zjištění, zda nejsou proti účastníkovi řízení vedena další správní řízení, která by následně sloučil, případně reflektoval zásadu absorpce. Žalobce též namítl, že on ani veřejnost nebyli informováni o provádění měření v daném místě. Žalobce dříve žádal o zaslání smlouvy o pronájmu radaru, podle které město odvádí 30 % z uložených pokut vlastníkovu radaru. Navrhl provést tuto smlouvu jako důkaz. Namítl také, že městský úřad neodůvodnil uloženou sankci.
6. Žalovaný k těmto námitkám uvedl, že nejvyšší dovolená rychlost v daném místě stanovovala obecná úprava, nikoliv dopravní značka. Další dokazování svědeckou výpovědí tedy bylo nadbytečné. Městský úřad nevede se žalobcem další správní řízení, které by spadalo do společného řízení. Žalobce neuvedl, že by proti němu byla vedena další řízení. Ani nenamítl porušení zásady absorpce uložené pokuty. Informace o prováděném měření rychlosti byla minimálně od roku 2017 na stránkách pohořelické městské policie (<http://www.pohorelice.cz/mereni-rychlosti-dokumenty>). Vzhledem ke skutečnosti, že měřicí zařízení jsou ve vlastnictví obce, další dokazování nájemní smlouvou je nadbytečné. Žalovaný změnil výrok rozhodnutí městského úřadu a pokutu snížil a uložil ji na nejnížší možné hranici.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

7. Žalobce nejprve namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů ve vztahu k posouzení zavinění. Městský úřad ve svém rozhodnutí uvádí, že jednání žalobce posoudil jako nedbalostní. Žalobce však spáchal přestupek jako provozovatel vozidla, který za něj odpovídá objektivně. Zavinění se nevyžaduje. Městský úřad navíc pouze cituje zákonnou definici zavinění, aniž by identifikoval nosné znaky jednání žalobce, které by pod tuto definici podřadil.
8. Správní orgány podle žalobce pochybily také tím, že skutkový stav, který vzaly za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spisu. Neprokázaly totiž, že v místě, kde vozidlo žalobce změřil radar, byla nejvyšší povolená rychlost 50 km/h. Tuto námitku žalobce vznášel již v odvolání. Žalovaný ji však vypořádal nedostatečně pouze konstatováním, že tuto skutečnost dokládá spisový materiál. Městský úřad přitom odkazuje pouze na oznámení přestupku. To není dostatečný důkaz. Žalobce zjištěný skutkový stav zpochybnil v podaném odvolání a vznesl konkrétní důkazní návrhy. Žalovaný je však neoprávněně odmítl provést.
9. Žalobce namítá porušení § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, protože informace o zřízení radaru nebyla předem zveřejněna. Minimálně to správní orgány neprokázaly. Žalovaný ve svém rozhodnutí pouze odkazuje na webovou stránku Městské policie Pohorelice. Její obsah ale nezachytil ve spisu a neprovedl k důkazu, jak měl. Tento odkaz zachycuje obsah webové stránky k aktuálnímu datu, nikoliv ke dni spáchání přestupku, což není relevantní. Informace na stránce jsou navíc neaktuální. To svědčí o nedbalém přístupu městské policie ke zveřejňování informací.
10. V poslední žalobní námitce žalobce - stejně jako v odvolání - tvrdí, že na prováděném měření nepřipustně participuje soukromoprávní subjekt, jemuž se odvádí 30 % z uložených pokut na základě smlouvy o pronájmu radaru. Provedení této smlouvy k důkazu žalobce navrhoval v odvolání. To žalovaný odmítl s konstatováním, že radar je ve vlastnictví obce. To ale nijak neprokázal. Toto tvrzení je navíc nepravdivé. Podle ověřovacího listu rychloměru je vlastníkem radaru společnost Ramet a. s. Žalovaný odvolací námitku přesvědčivě nevyvrátil.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že přestupek provozovatele nevyžaduje zavinění. Není proto nutné zkoumat jeho formu. Skutková zjištění vycházejí ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Všechny podklady jsou součástí spisu a žalobce se s nimi mohl seznámit.
12. Z webových stránek sice nelze predikovat, zda a jak byla informace o prováděném měření zveřejněna na daných stránkách. Pokud jsou ale tyto informace zveřejňovány minimálně od roku 2017, lze předpokládat, že byly zveřejněny i v době spáchání přestupku. Podle žalovaného je otázkou, zda by v případě, že informace o umístění radaru zveřejněná nebyla, měla tato skutečnost vliv na výsledek správnosti měření.
13. Žalovaný setrval na tom, že radar je majetkem obce. Případné vlastnictví jiným subjektem nemá vliv na kvalitu provedeného měření. Žalobce nijak nedoložil, že by radar byl v nájmu.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Oba účastníci souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání.
15. Žaloba je důvodná.

Zavinění

16. Podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek provozovatele vozidla nevyžaduje zavinění. Odpovědnost provozovatele vozidla tedy zákon skutečně koncipuje jako objektivní. Konkrétní forma zavinění proto nehraje roli pro posouzení odpovědnosti za spáchání přestupku. O tom ostatně není mezi stranami sporu.
17. Nejvyšší správní soud však v rozsudku ze dne 4. 12. 2019, č. j. 10 As 241/2019-36 (body 23-28) judikoval, že *objektivní povaha odpovědnosti nebrání správnímu orgánu, aby zavinění (ať již nedbalostní, nebo dokonce úmyslné) v nějakém případě shledal a vyvodil z něj pro věc další důsledky* (např. pro konkrétní výměru pokuty). Pak by se ale správní orgán musel otázkou zavinění poctivě zabývat, zejména by musel v odůvodnění vysvětlit, proč byl přestupek spáchán zaviněně (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2021, č. j. 10 As 254/2019-33). Nic takového však správní orgány ve věcech řešených odkazovanými rozsudky a ani městský úřad a žalovaný v případě žalobce neudělali. Nedbalostní zavinění se přitom ve výroku jejich rozhodnutí objevilo.
18. Městský úřad k nedbalostní formě zavinění uvedl: „Správní orgán posoudil chování obviněného, jako nedbalostní podle § 15 odst. 3 písmena a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. V podstatě je nedbalost porušením náležité opatrnosti.“ Aniž by to městský úřad výslovně uvedl, z citace daného ustanovení plyne, že v případě jednání žalobce shledal zavinění ve formě vědomé nedbalosti. Z jeho odůvodnění však vůbec není zřejmé, na základě jakých konkrétních skutkových okolností k tomuto závěru dospěl. Jediné, co nad rámec citace zákona uvedl, je, že nedbalost je v podstatě porušením náležité opatrnosti. Takto však řádné odůvodnění konkrétní formy zavinění nevypadá. Nic to nevypovídá o vztahu mezi vědomostí (zda a jak pachatel ví) a volní složkou (zda a jak pachatel chce) jednání žalobce.
19. Přestože městský úřad nemusel formu zavinění žalobce vůbec hodnotit, přesto se rozhodl tak učinit a potrestal jej za to, že přestupek spáchal zaviněně, nedbalostní formou. Žalovaný pak sice částečně změnil výrok rozhodnutí městského úřadu, ponechal však ve výroku nedbalostní formu zavinění. Ta ovšem ze spisu ani z odůvodnění obou správních rozhodnutí neplyne. K otázce zavinění se vyjádřil pouze městský úřad, ovšem zcela nepřezkoumatelně (viz předchozí bod). Rozhodnutí žalovaného pak žádné odůvodnění k formě zavinění neobsahuje.
20. Krajský soud po vzoru uvedených dvou rozsudků Nejvyššího správního soudu považuje tuto vadu za natolik závažnou, že vede k nutnosti zrušení rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud se totiž tehdy neztotožnil s právním názorem, že vyslovení nedbalostní formy zavinění ve výroku nemá na věc žádný dopad – že je to vlastně bezvýznamné, neboť žalobce nebyl postižen za závažnější delikt. Nejvyšší správní soud dal naopak za pravdu

žalobci a uvedl, že je-li forma zavinění vyslovena přímo ve výroku, mohlo by to mít pro žalobce negativní dopad (např. při dalším rozhodování o přestupku by správní orgán legitimně přihlížel k tomu, že předchozí přestupek spáchal žalobce „zaviněně“, z nedbalosti).

21. Tato námitka je proto důvodná.

Nejvyšší povolená rychlost

22. Řidič vozidla žalobce překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci. Tu zákon o silničním provozu omezuje na 50 km/h (viz § 18 odst. 4). Pokud v daném úseku nebyla speciálně upravena rychlost např. přenosnou dopravní značkou, správní orgány nemusí rychlost v daném místě nijak prokazovat.
23. Pokud se žalobce domnívá, že maximální rychlost v místě přestupku byla jiná, je na něm, aby toto své tvrzení dokázal. Žalobce v odvolání tvrdil, že rychlost povolená v daném úseku byla 70 km/h. K prokázání této skutečnosti navrhl jako důkaz svědeckou výpověď účastníka řízení a ohledání místa. Tyto důkazy by však nebyly způsobilé prokázat, že rychlost v daném místě byla zvýšená na 70 km/h. Ohledání místa v roce 2021 by nemělo žádnou výpovědní hodnotu ve vztahu ke skutečnosti, jaká byla v daném místě úprava nejvyšší povolené rychlost v roce 2017, kdy došlo k přestupku. A pokud jde o výpověď žalobce, ta by nemohla být svědeckou výpovědí (§ 55 odst. 1 správního řádu), ale výpovědí účastnickou, jejíž důkazní hodnota je obecně pro vlastní zájem na výsledku věci nízká. Neměla proto v konkrétních okolnostech této věci potenciál vyvrátit skutečnost, že v daném úseku v obci byla maximální povolená rychlost 50 km/h.

24. Tato námitka proto není důvodná.

Zveřejnění informace o umístění radaru

25. Námitku týkající se zveřejnění informace o umístění radaru v souladu s § 24b zákona o obecní policii žalobce vznesl již v odvolání. Žalovaný ji však odbyl pouze odkazem na webové stránky města Pohořelice. Žalobce má však pravdu, že tuto námitku žalovaný vypořádal nedostatečně. Ve vyjádření k žalobě žalovaný jen odkazuje na rozsudek zdejšího soudu č. j. 32 A 44/2017-60, který zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 8. 2020, č. j. 2 As 309/2019-39.
26. Zákon nestanovuje přesnou formu uveřejnění informace o prováděném měření. Za dostatečné a vhodné lze považovat uveřejnění této informace např. na internetových stránkách obce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2019, č. j. 9 As 280/2019-41).
27. Odkaz na webovou stránku obce proto může být relevantním důkazem o tom, že informace o umístění radaru byla zveřejněna. Žalobce však trefně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58, který se týká dokazování obsahem internetových stránek a ve kterém soud uvedl: „obsah jedné a té samé internetové stránky vzhledem k povaze internetu může být – a obvykle též je – proměnlivý v čase (...). Pokud tedy správní orgán nezachytí stav internetové stránky, kterou vzal v potaz pro své rozhodování, ať již tiskem, nebo uložením na elektronický nosič dat, znemožní tak v podstatě správnímu soudu úkol vycházet při přezkumu rozhodnutí ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Není totiž žádná záruka, že informace na určité internetové stránce budou v

okamžik soudního přezkumu odpovídat informacím, které na určité internetové stránce byly v okamžik správního rozhodnutí.“

28. Nestačí tedy pouze odkázat na konkrétní webovou stránku, ale je potřeba její obsah zachytit i ve spisu. Zároveň je nutné pamatovat na to, že obsah této stránky se v čase mění. Nestačí proto pouze zachytit její aktuální obsah. Je naopak třeba prokázat obsah stránky v době spáchání přestupku, resp. v době, která ji předcházela (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2019, č. j. 9 As 280/2019-41). K tomu může žalovaný využít například internetový archiv Wayback Machine, či jiné podobné aplikace.
29. Tuto námitku žalobce vznáší důvodně. Žalovaný ji bude muset v dalším řízení řádně vypořádat.

Vlastnictví radaru

30. V poslední námitce žalobce tvrdí, že radar, který změřil rychlost jeho vozidla, nebyl ve vlastnictví obce, ale ve vlastnictví soukromé společnosti, která pak měla získávat 30 % z vybraných pokut. Tuto námitku vznášel již v odvolání, ale žalovaný ji nevypořádal. Žalovaný oponuje, že radar byl ve vlastnictví obce.
31. Podle § 79a zákona o silničním provozu je za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích *policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.*
32. Toto ustanovení vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 12. 2014, č. j. 9 As 185/2014-27 tak, že po městské policii nelze požadovat, aby zaměstnávala techniky schopné instalace a nastavení stacionárních měřících zařízení. Je proto přípustné, aby tuto instalaci a nastavení prováděl externí subjekt. Nelze však připustit, aby byl tento subjekt současně hmotně zainteresován na výsledcích měření stacionárního zařízení (bod 38 citovaného rozsudku). V případě řešeném devátým senátem veškerou instalaci, údržbu a servis stacionárních radarů (včetně jejich nastavení) měl na starosti pronajímatel, tedy subjekt, který měl podle nájemní smlouvy hmotná zájem na postihu řidičů za spáchané přestupky (bod 36). Devátý senát uvedl: „S ohledem na skutečnost, že stacionární radary měří rychlost automaticky při průjezdu vozidel, je jejich správné nastavení stěžejní. *Tím, že toto nastavení prováděl soukromý subjekt hmotně zainteresovaný na výsledcích měření, došlo k porušení § 79a odst. 1 zákona o silničním provozu. Ač je totiž měření prováděno automaticky, měřicí přístroj kompletně instaluje a nastavuje pronajímatel, tedy dle § 79a odst. 1 zákona o silničním provozu k měření nepřislušná osoba.* Nic na tom nemění ani to, že umístění stacionárních radarů určila městská policie, která je také oprávněna stanovit dobu, kdy bude zařízení v provozu, a rozhoduje o nastavení tolerance zařízení. Co se týče nastavování tolerance zařízení, je nutné rovněž poukázat na to, že ač městská policie rozhoduje o tom, jaká tato tolerance bude, je to opět pronajímatel (resp. jeho zaměstnanec), kdo fakticky provede nastavení této tolerance v měřícím zařízení“ (bod 37).
33. Otázka vlastnictví radaru proto může mít vliv na dodržení § 79a zákona o silničním provozu. Pokud by si obec radar pouze pronajímala, samo o sobě to problém představovat nebude. Situace však bude jiná, pokud bude z nájemní smlouvy plynout finanční zainteresovanost třetího subjektu na výběru pokut.

34. Žalobce svou námitku v odvolání opřel o smlouvu o pronájmu radaru městem Pohořelice, kterou má údajně k dispozici. Přestože ji k odvolání nedoložil (mohl předpokládat, že městský úřad a prostřednictvím něj i žalovaný budou mít tuto smlouvu k dispozici), žalovaný se měl otázkou vlastnictví radaru zabývat. Pokud je skutečně pravdou, že radar byl v rozhodné době ve vlastnictví obce, žalovaný měl tuto skutečnost prokázat. Namísto toho však opět pouze odkázal na internetové stránky obce, na které jsou uveřejněné ověřovací listy k předmětnému radaru. V dalším řízení se proto žalovaný bude muset zabývat také otázkou vlastnictví radaru v době spáchání přestupku a řádně vypořádat tuto odvolací námitku žalobce.
35. I tato námitka žalobce je proto důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí žalovaného pro částečnou nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a chybějící oporu ve správním spisu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] pokud jde o posouzení formy zavinění, a také pokud jde o vypořádání odvolacích námitek týkajících se vlastnictví radaru a uveřejnění informace o jeho umístění.
37. Věc krajský soud vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V následujícím řízení žalovaný odstraní uvedené vady tím, že (a) buď vysvětlí, proč žalobce spáchal správní delikt z nedbalosti, anebo spojení „z nedbalosti“ z výroku rozhodnutí vypustí a odpovídajícím způsobem upraví odůvodnění rozhodnutí; (b) prokáže, že v den spáchání přestupku byla informace o umístění radaru řádně zveřejněna a (c) vypořádá žalobcovu námitku týkající se vlastnictví radaru.
38. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11.228 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč za podání žaloby, z částky 6.200 Kč za dva úkony právní služby zástupce žalobce Mgr. Václava Voříška, spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč a DPH ve výši 1.428 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.*

Brno 30. května 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce